

НЕПЕРЕРВНА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИМИ КВАЛІФІКОВАНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ

У нових ринкових умовах господарювання соціально-економічний розвиток країни безпосередньо визначається здатністю економіки до якісних та ефективних зрушень. Освіта – це найголовніший чинник поступу високорозвинених цивілізованих держав, формування високої духовності, інтелігентності, культури, почуття соціальної відповідальності за результати впровадження науково-технічних ідей, нових технологій, за все те, що залишає нащадкам кожне покоління. За будь-яких умов, в різні політичні та економічні епохи людські можливості були визначальними при досягненні поставлених цілей. На сучасному етапі розвитку науки все більше уваги приділяється дослідженню економіки, що ґрунтується на системі неперервного навчання та визначає розвиток країни серед інших держав світу. Саме знання набувають вирішального значення та стають основою сучасного господарського розвитку, а здатність їх накопичувати та застосовувати виступає головним чинником інноваційного розвитку та конкурентоспроможності країни. В першу чергу це стосується підготовки кваліфікованих робітників.

Умовою економічного зростання країни є підготовка виробничого персоналу з високим рівнем професійної компетентності. Особливої актуальності набуває питання підготовки робітників з професій, які відповідають вимогам високотехнологічного сучасного виробництва і запитам роботодавців та здобуття яких може забезпечити мобільність і конкурентоспроможність випускників на ринку праці, із декількома спеціалізаціями. Підготовка кваліфікованих робітників здійснюється в закладах професійної (професійно-технічної) освіти (ЗП(ПТ)О).

Система професійної (професійно-технічної) освіти (П(ПТ)О) є однією з найважливіших і найскладніших у життєдіяльності суспільства. Багатолітній досвід переконує в тому, що ця система відіграє надзвичайно важливу роль у забезпеченні національної безпеки держави. П(ПТ)О України має потужний інтелектуальний, творчий потенціал і відповідний досвід у системі підготовки кваліфікованих робітничих кадрів. П(ПТ)О, яка органічно пов'язана із суспільним виробництвом і працює на відтворення робітничих кадрів

країни наочно віддзеркалює соціально-економічний стан у галузях виробництва і сфері послуг. Створення необхідних умов для інноваційного розвитку національних систем неперервної професійної освіти є пріоритетним напрямом у державній політиці багатьох високорозвинених країн світу. І це не випадково, адже такий підхід є міцним фундаментом і водночас запорукою реального зростання людського капіталу в усіх його вимірах.

Ідеї неперервної освіти беруть свій початок із сивої давнини. Джерело цих ідей – релігійно-філософські уявлення і вчення про постійне духовне вдосконалення людини. Неперервність професійної освіти на початку ХХІ століття зумовлює необхідність посилення ролі П(ПТ)О як динамічної системи, що здійснює активний вплив на розвиток економіки країни, забезпечує випереджувальну професійну підготовку робочих кадрів, наступність і взаємозв'язок усіх видів і рівнів професійної(професійно-технічної) освіти.

Сучасна система професійно-технічної освіти потребує випереджувального підходу, постійного оновлення змісту освіти відповідно до соціально-економічних умов розвитку виробництва. Ефективність цих змін залежить від своєчасного вивчення попиту на нові компетентності кваліфікованих робітників на ринку праці, інноваційного організаційно-методичного забезпечення професійної підготовки кваліфікованих робітників, ефективної взаємодії виробництва та навчальних закладів. Це зумовлює потребу в модернізації професійної підготовки кваліфікованих робітників у системі П(ПТ)О, що дасть можливість визначити відповідні компетентності майбутніх робітників, а це в свою чергу наблизить підготовку кваліфікованих робітничих кадрів до потреб ринку праці.

Можна виділити три основні характерні ознаки людини, яка перебуває в процесі неперервної професійної освіти: наявність у особистості потреби в активному і самостійному підвищенні рівня професійної конкурентоспроможності для подальшого задоволення певних потреб; спрямованість дій на підвищення професійного рівня незалежно від віку людини; взаємодія з системою установ, здатних забезпечити розширення та удосконалення професійних знань, умінь і навичок.

В умовах ринкових відносин передбачається формування ринку праці, орієнтованого на кваліфіковану працю. В цих умовах навчання кадрів на виробництві має проводитися й оцінюватися з позицій цілей і кінцевого результату.